

Sosiaaliturvakomitean kokous 10.10.2022

Teams

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kokouksen asialista

- 09:00 1. Kokouksen avaus ja ohjelma
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
- 09:10 3. Työttömyysturva, työllisyyden edistäminen ja osittainen työllistyminen: Kansanedustajajäsenten puheenvuorot, Keskustelu
- 09:40 4. Opiskelu ja osaamisen kehittäminen: Kansanedustajajäsenten puheenvuorot, Keskustelu
- 10:10 5. Kannustinloukut: Kansanedustajajäsenten puheenvuorot, Keskustelu
- 10:40 TAUKO**
- 10:50 6. Asumismenot ja asumismenojen korvaaminen: Kansanedustajajäsenten puheenvuorot, Keskustelu
- 11:20 7. Toimeentulotuki ja pitkäaikaisen toimeentulotukitarpeen vähentäminen: Kansanedustajajäsenten puheenvuorot, Keskustelu
- 11:50 9. Muut asiat
- 12:00 10. Kokouksen päättäminen

Komitean jäsenet

Tarja Filatov
*Sosialidemokraattinen
eduskuntaryhmä*

Riikka Slunga-Poutsalo
*Perussuomalaisten
eduskuntaryhmä*

Arto Satonen
*Kokoomuksen
eduskuntaryhmä*

Katri Kulmuni
*Keskustan
eduskuntaryhmä*

Bella Forsgrén
*Vihreä
eduskuntaryhmä*

Anna Kontula
*Vasemmistoliiton
eduskuntaryhmä*

Anders Norrback
*Ruotsalainen
eduskuntaryhmä*

Sari Essayah
*Kristillisdemokraattinen
eduskuntaryhmä*

Harry Harkimo
*Liike Nyt
-eduskuntaryhmä*

Pysyvät asiantuntijat 1/2

Tommi Laanti
ympäristöministeriö

Ulla Härmäläinen
valtiovarainministeriö

Kimmo Ruth
työ- ja elinkeinoministeriö

Virpi Hiltunen
*opetus- ja
kulttuuriministeriö*

Susanna Siitonen
oikeusministeriö

Outi Antila
Kansaneläkelaitos

Antti Koivula
Työterveyslaitos

Heikki Hiilamo
*Terveys- ja
hyvinvoinnin laitos*

Mikko Kautto
*Eläketurvakeskus
ETK*

Pysyvät asiantuntijat 2/2

Ilkka Oksala
*Elinkeinoelämän
keskusliitto EK*

Anna Kukka
*Kunta- ja
hyvinvointialueyönantajat
KT*

Janne Makkula
Suomen Yrittäjät SY

Pirjo Väänänen
*Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö SAK ry*

Minna Ahtiainen
STTK ry

Katri Ojala
Akava ry

Hanna Tainio
Suomen Kuntaliitto

Eija Koivuranta
*SOSTE Suomen
Sosiaali ja terveys ry*

Titta Hiltunen
*Suomen nuorisovalan
kattojärjestö Allianssi ry*

Sari Kokko
Vammaisfoorumi ry

Puheenjohtajisto

Pasi Moisio
puheenjohtaja

Veli-Mikko Niemi
1. varapuheenjohtaja

Essi Rentola
*2. varapuheenjohtaja
tutkimus- ja arviointijaosto*

Liisa Siika-aho
3. varapuheenjohtaja

Eveliina Pöyhönen
4. varapuheenjohtaja

Marjaana Maisonlahti
*työllisyyden ja
osaamisen jaosto*

Raimo Antila
*työ- ja
toimintakykyjaosto*

Mikko Horko
asumisen jaosto

Jaana Rissanen
hallintojaosto

Sihteerit ja viestintä

Asiantuntijasihteerit:

Milja Tiainen
*sosiaali- ja
terveysministeriö*

Eeva Vartio
*sosiaali- ja
terveysministeriö*

Susanna Rahkonen
*sosiaali- ja
terveysministeriö*

Maarit Lassander
valtioneuvoston kanslia

Sara Mäkäräinen
*sosiaali- ja
terveysministeriö*

Tekninen sihteeri:

Susanna Polvi
sosiaali- ja terveysministeriö

Inka Syväjärvi
sosiaali- ja terveysministeriö

Viestintä:

Anna Työrinoja
sosiaali- ja terveysministeriö

Nykyjärjestelmän uudistamista koskevat ehdotukset (Välimietinnön 4 luku)

- Ehdotusten tarkemmat vaikutusarvioinnit voidaan tehdä, kun on löydetty riittävä yhteisymmärrys ehdotusten sisällöstä
- Ehdotuksia on mahdollista toteuttaa useilla eri kustannusvaikutuksilla
- Jos ehdotuksen perusteella käynnistetään selvitys- ja lainvalmisteluhanke, valmistelu sisältää vaikutusarvioinnit
- Jos seuraava hallitus ottaa ehdotuksen ohjelmaansa, se voi samalla ottaa kantaa käytettävissä oleviin resursseihin

Työttömyysturva, työllisyyden edistäminen ja osittainen työllistyminen

Työllisyyden ja osaamisen jaoston puheenjohtaja,
hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, STM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työttömyysturva, työllisyyden edistäminen ja osittainen työllistyminen: Tausta

Periaatteellinen kysymys: Onko työttömyysturvan nykyisellä tarkoituksella edelleen sellainen hyväksyntä, että työttömyysturvaa jatkossakin kohdennetaan kokoaikatyötä hakevalle työttömälle työnhakijalle, joka on työmarkkinoiden käytettävissä, hakee aktiivisesti työtä ja joka on valmis osallistumaan palvelutarpeensa mukaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin?

Työelämän muutos ja sellaiset tilanteet kuin omaishoito, perhehoito ja muut toimeksiantosopimukset, ei-palkansaajana harjoitettu luovien alojen työ, yritystoiminta mukaan lukien ei-palkansaajana tehty alustatyö ja ammattimainen urheilu: miten työttömyysturvan tarkoitus suhteutuu näihin tilanteisiin? Periaatteellinen kysymys: Onko tavoitteena, että työttömyysturvaa maksetaan tällaisten tilanteiden perusteella eli niiden takia, vai – kuten nykyisin – silloin, jos työttömyysturvan nykyinen tarkoitus tilanteen mukaisesta muusta toiminnasta huolimatta toteutuu?

Työttömien henkilökohtainen palvelu ja sen merkitys työttömien työnhakijoiden toimeentulon turvaamisessa. Periaatteellinen kysymys: Missä tilanteissa julkisia varoja on tarkoituksenmukaista kohdentaa henkilökohtaisen palvelun parantamiseen ja missä tilanteissa työttömyysetuuden ehtojen lieventämiseen ja näin etuudensaajajoukon kasvattamiseen?

Työttömyysturva, työllisyyden edistäminen ja osittainen työllistyminen: Ehdotukset

Nykytilaa vastaavasti työttömyysturvaetuuksien tarkoitus jatkossakin on turvata työttömän työnhakijan taloudelliset mahdollisuudet hakea työtä ja parantaa edellytyksiään päästä tai palata työmarkkinoille.

- Osaamisen puutteet, jotka estävät tai uhkaavat estää täysipainoisen osallistumisen työmarkkinoilla, tulee ratkaista palvelujen saatavuuden, saavutettavuuden ja toteutuksen kautta sekä etuusjärjestelmän edellytyksiä uudistamalla. Sivutoimisen opiskelun ja työttömyysetuuden yhteensovittamista koskevan sääntelyn kehittämistä selvitetään. Työssä on otettava huomioon vuoden 2023 alussa voimaan tulevaisi tarkoitettut opiskelua koskevat työttömyysturvalain muutokset (HE 176/2022 vp) ja arvioitava muutoksista saatavia kokemuksia.
- Yritystoiminnan ja omassa työssä työllistymisen pää- ja sivutoimisuuden arviointiin liittyviä ongelmakohtia tarkastellaan ja arvioidaan sääntelyn kehittämistarpeita. Tarkastelussa ja arviossa tulee kiinnittää huomiota rinnakkaiseen työllistymiseen sekä palkkatyössä että yrittäjänä, kausiluonteiseen yritystoimintaan, taiteilijoihin, urheilijoihin ja alustatalouden tapoihin organisoida työtä ja lisäksi toimeksiantosopimuksella tehtävään työhön. Tavoitteena on tehdä järjestelmästä työnhakijan kannalta aiempaa ennustettavampi ja läpinäkyvämpi.
- Työmarkkinatuen uudistamisen tarkoituksenmukaisuutta ja mahdollisuuksia selvitetään tavoitteena arvioida sen roolia taloudellisena tukena tilanteissa, joissa työmarkkinoille pääsy tai niille palaaminen on vaikeutunut.

Kansanedustajien puheenvuorot (1/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KESKUSTELU (1/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Opiskelu ja osaamisen kehittäminen

Työllisyyden ja osaamisen jaoston jäsen,
neuvotteleva virkamies Virpi Hiltunen, OKM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Opiskelu ja osaamisen kehittäminen: Tausta

Osaamisen kehittämistä tuetaan jatkossakin eri etuusjärjestelmissä henkilön tilanteen ja etuuksissa määriteltyjen tavoitteiden mukaan.

- Yhteiskunnan ja työelämän muutos edellyttää jatkuvaa oppimista. Rajalliset julkiset resurssit kohdennettava mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Kaikkien nuorten tulisi suorittaa toisen asteen tutkinto ja vähintään puolen korkeakoulututkinto.
- Jatkuvan oppimisen uudistuksen linjausten mukaisesti *työttömyysturvajärjestelmää* on kehitettävä siten, että työttömillä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet opiskella työttömyysetuutta menettämättä.
- *Opintotukijärjestelmän* rakenne ja lainapainotteisuus aiheuttavat ongelmia. Järjestelmän tulisi tukea nykyistä paremmin jatkuvaa oppimista. Myös järjestelmän tarpeetonta vaikeaselkoisuutta tulisi poistaa.

Opiskelu ja osaamisen kehittäminen: Ehdotukset (1/2)

Etuusjärjestelmän tulee tukea jatkuvaa oppimista ja edistää osallistumisen tasa-arvoa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää osaamisen kehittämistä eniten tarvitseviin.

1. Osaamisen puutteet, jotka estävät tai uhkaavat estää täysipainoisen osallistumisen työmarkkinoilla, tulee ratkaista palvelujen saatavuuden, saavutettavuuden ja toteutuksen kautta sekä etuusjärjestelmän edellytyksiä uudistamalla. Sivutoimisen opiskelun ja työttömyysetuuden yhteensovittamista koskevan sääntelyn kehittämistä selvitetään. Työssä on otettava huomioon vuoden 2023 alussa voimaan tulevaksi tarkoitetut opiskelua koskevat työttömyysturvain muutokset (HE 176/2022 vp) ja arvioitava muutoksista saatavia kokemuksia.
2. Selvitetään etuusjärjestelmän kehittämistä niin, että se tukee jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmässä tehtävää kehittämistä ja parantaa osallistumisen tasa-arvoa. Selvitetään edellytyksiä huomioida osaamisen kehittämisen etuuksissa nykyistä paremmin erityyppiset koulutukset, yrittäjät, lyhyissä määräaikaisissa työsuhteissa olevat, alhaisen koulutus-/osaamistason omaavat maahanmuuttajat ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat.

Opiskelu ja osaamisen kehittäminen: Ehdotukset (2/2)

Koulutukseen hakeutumisen tulee olla ensisijaista vailla ammatillista tutkintoa oleville nuorille, kuitenkin huomioiden yksilön lähtökohdat ja toimeentulon turvan tarve. On ongelmallista, jos etuus- ja palvelujärjestelmien monimutkaisuus ja niiden sisälle asetetut kannustimet aiheuttavat koulutuksen tai muiden palveluiden ulkopuolelle jäämistä tai jättäytymistä.

3. Tehdään selvitys nuorten sosiaaliturvasta (etuudet ja palvelut). Selvitys sisältää kansainvälisen tarkastelun. Selvityksen tuloksia hyödynnetään sosiaaliturvan pitemmän aikavälin uudistustyössä.

Opintotukijärjestelmää tulee uudistaa siten, että se turvaa yhdenvertaisesti taloudelliset edellytykset opiskeluun.

4. Käynnistetään opintotukijärjestelmän kokonaisuudistus. Valmistelussa otetaan huomioon ajankohtaiset opintotukijärjestelmään liittyvät arvioinnit ja selvitykset. Tavoitteena on, että myös uudistunut opintotuki turvaisi opiskeluajan toimeentulon, sujuvan opiskelun ja mielekkään opintopolun.

Kansanedustajien puheenvuorot (2/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KESKUSTELU (2/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kannustinloukut

Tutkimus- ja arviointijaoston jäsen, johtava erityisasiantuntija
Olli Kärkkäinen, VM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kannustinloukut: Tausta (1/3)

- Kannustinloukkuja on Suomen vero- ja sosiaaliturvajärjestelmässä edelleen jäljellä etenkin tilanteissa, joissa yksilö tai kotitalous saa useita päällekkäisiä etuuksia
- Työttömän kannustimet vastaan ottaa osa-aikatyötä sovitellun päivärahan tukemana ovat kansainvälisesti vertailtuna Suomessa varsin hyvät. Sen sijaan useimpiin muihin maihin verrattuna sovitellun työttömyyspäivärahan saajalla näyttäisi Suomessa olevan melko heikot taloudelliset kannustimet siirtyä kokoaikatyöhön.

Kannustinloukut: Tausta (2/3)

- Työllisyyden näkökulmasta olennaista on, miten ihmiset reagoivat työnteon kannustimiin ja byrokratia-/informaatioloukkuihin.
 - Työttömyyspäivärahan tasolla ja työttömyyspäiväraha-kauden enimmäiskestolla on tutkimusten mukaan vaikutuksia työttömyysjaksojen kestoon ja siten työllisyyteen.
 - Työnteon taloudellisilla kannustimilla on havaittu tutkimuksissa vaikutuksia työllistymispäätökseen, mutta keskimäärin vaikutukset ovat pieniä tai maltillisia. Vaikutukset kuitenkin vaihtelevat ryhmien välillä ja esimerkiksi pienten lasten äitien on havaittu reagoivat muita herkemmin taloudellisiin kannustimiin sekä kansainvälisissä että kotimaisissa tutkimuksissa. Lisäksi kotimaisen tutkimuskirjallisuuden perusteella ansiosidonnaista työttömyysturvaa saavat reagoivat kannustimiin herkemmin kuin työmarkkinatukea saavat.

Kannustinloukut: Tausta (3/3)

- Kannustinloukkujen purkamisessa joudutaan väistämättä tasapainottelemaan työnteon kannustimien, sosiaaliturvan riittävyden ja julkisen talouden kestävyuden välillä. Työllisyyden näkökulmasta kannustinloukkujen haitallisia työllisyysvaikutuksia voidaan vähentää myös etuuksien saamiseen liittyvien velvollisuuksien ja palveluiden avulla.
- Sosiaaliturvajärjestelmän tulisi olla kokonaisuutena työkykyisille henkilöille työnteon kannustava. Työnteon kannustimiin ja kannustinloukkuihin tulee kiinnittää huomiota myös työllisyyden edistämisen ja sosiaaliturvajärjestelmän rahoituspohjan vahvistamisen näkökulmasta.

Kannustinloukut: Ehdotukset (1/2)

1. Komitea näkee, että kannustinloukuista ei voida päästä kokonaan eroon niin kauan kuin halutaan säilyttää pohjoismaisen hyvinvointivaltion tasoinen toimeentulo työttömille ja työvoiman ulkopuolella oleville.

Vaikka kannustinloukkuja ei voida kokonaan poistaa, voidaan niitä vähentää ja vaikuttaa siihen missä kohtaa kannustinloukut sijaitsevat.

Työllisyyden näkökulmasta taloudellisten kannustinloukkujen purkaminen tulee kohdistaa etuuksiin, tuloluokkiin ja henkilöihin, joiden kohdalla kannustimien työllisyysvaikutus on keskimääräistä suurempi.

Sosiaaliturvajärjestelmän rahoituspohjaa vahvistava työnteon kannustimien parantaminen tulee kohdistaa tämän perusteella erityisesti kotihoidontukeen ja ansiosidonnaisiin työttömyysturvaetuuksiin.

Kannustinloukut: Ehdotukset (2/2)

2. Byrokratialoukkujen osalta komitea esittää, että sosiaaliturva yksinkertaistettaessa tulee pyrkiä yhdenmukaistamaan myös ansiotyön ja sosiaaliturvan yhteensovittamissääntöjä eri etuuksissa soveltuvien osin.

Sosiaaliturvan toimeenpanosta aiheutuvan monimutkaisuuden vähentäminen voi purkaa myös byrokratialoukkuja ja siten edistää työllisyyttä.

Kansanedustajien puheenvuorot (3/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KESKUSTELU (3/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TAUKO 10 minuuttia

Asumismenot ja asumismenojen korvaaminen

Asumisen jaoston puheenjohtaja, neuvotteleva virkamies
Mikko Horko, STM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Asumismenot ja asumismenojen korvaaminen: Tausta

- Valtioneuvoston asuntopoliittisessa selonteossa vuosille 2021–2028 todetaan, että valtio tukee jatkossakin asumista sekä kysyntä- että tarjontatukien avulla. Asumisen kysyntä-, vero- ja tarjontatukien kokonaisuus tulisi olla mahdollisimman kustannustehokas, vaikuttava ja läpinäkyvä.
- Yleinen asumistuki on pääpiirteissään läpinäkyvä ja hyvin kohdentuva tukimuoto.
- Asumistukimenot, erityisesti yleisen asumistuen menot, ovat kasvaneet voimakkaasti. Viime vuosien asumistukimenojen kasvu on pääosin päätösperäistä, esimerkkeinä ansiotulovähennys sekä opiskelijoiden siirtäminen yleisen asumistuen piiriin, ja toisaalta asumisen hinnasta eli asuntomarkkinoista johtuvaa.

Ehdotukset: Asumistuen kohdentuminen (1/2)

Asumistuen kohdentumisen osalta tulisi päättää, onko tuki enemmän kaikkein pienituloisimpien tukimuoto vai tuleeko sen kannustaa palkkatulojen tai yritystulojen hankintaan ja mahdollistaa myös pienipalkkaista työtä tekevien asumista ja edistää työvoiman alueellista saatavuutta sekä muita työvoimapolitiittisia tavoitteita.

Seuraavia asioita ehdotetaan selvitettäväksi tarkoituksenmukaisen kohdentumisen varmistamiseksi:

- Onko nykyinen ansiotulovähennys eli ns. suojaosa saavuttanut tavoitettaan eli onko se vaikuttanut työn tekemiseen; ovatko nykyiset perusomavastuun määrittelyratkaisut tarkoituksenmukaiset huomioiden keskeisten muiden etuuksien sovittelusäännökset.
- Kohdentuuko yleinen asumistuki tarkoituksenmukaisesti; onko perusteltua jatkaa nykyisellä kehittämissuunnalla, jossa yleisestä asumistuesta on yhä laajemmissa määrin muodostumassa myös matalapalkkatuki.

Ehdotukset: Asumistuen kohdentuminen (2/2)

- Millaisilla panostuksilla yleisen asumistuen enimmäisasumismenojen korottamisessa voitaisiin vähentää missäkin määrin toimeentulotuen saajien määrää; ja samalla tutkia toimeentulotuen sekä yleisen asumistuen päällekkäisyyttä ja eroavuutta sekä juridisesta että kohdejoukon näkökulmasta.
- Olisiko yleisessä asumistuessa harkittava varallisuusharkinnan palauttamista, jolloin se lähentyisi kohdejoukoltaan ja myöntämisperusteiltaan toimeentulotuessa korvattavia asumismenoja.
- Halutaanko yleistä asumistukea kohdentaa enemmän sellaisille alueille, joissa asumismenot ovat korkeammat, vai halutaanko tuen olevan suoraan asumiskustannuksiin kytkeytyvä.
- Mikäli tuen halutaan noudattavan alueittaisia asumiskustannusten tasoja, onko nykyinen kuntaryhmätaso tarkoituksenmukainen tapa huomioida alueellinen vaihtelu.

Ehdotukset: Ruokakuntakäsitteen selvittäminen

Ruokakuntakäsitteeseen liittyvän ongelmakokonaisuuden osalta ehdotetaan selvitettäväksi ruokakuntaan kuulumisen:

- a. Moninaistuvien asumistilanteiden huomioiminen. Vuoroasumistilanteissa lapsen mahdollinen kuulumisen kummankin vanhempansa ruokakuntaan, ja periaatteet joilla tuki määräytyy tällaisissa tilanteissa (syntykö olennaisesti uusia täysimääräisiä tuen saajia vai jaetaanko tuki esimerkiksi asumisen suhteen vanhempien kesken).
- b. Kenen halutaan kuuluvan samaan ruokakuntaan ja vastaavan yhteisen asunnon asumisen kustannuksista yhteisesti. Yleisen asumistuen tarkastelu esimerkiksi yhteisöruokakuntien näkökulmasta.
- c. Opiskelijoiden tilanne ja yleisen asumistuen soveltuvuus siihen laajemmin ja kysymys siitä, tulisiko opiskelijoiden olla erillisessä tukimuodossaan. Osaamisen kehittämistä koskevassa linjausesityksessä mainitaan nuorten sosiaaliturvaa (etuudet ja palvelut) koskevan selvityksen käynnistäminen. Osana sitä selvitetään myös asumistuen toimivuutta opiskelijoiden ja muiden nuorten asumisessa ja itsenäistymisvaiheessa.

Kansanedustajien puheenvuorot (4/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KESKUSTELU (4/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Toimeentulotuki ja pitkäaikaisen toimeentulotukitarpeen vähentäminen

Komitean 4. varapuheenjohtaja, osastopäällikkö Eveliina Pöyhönen, STM

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Toimeentulotuki ja pitkäaikaisen toimeentulotukitarpeen vähentäminen: Tausta

- Sosiaaliturvakomitean asettamispäätöksen taustamuistio: *”Sosiaaliturvan uudistamisella pyritään pitkäaikaisen toimeentulotuen tarpeen vähenemiseen. Uudistus toteutetaan perusturvan tasoa heikentämättä. Työssä otetaan huomioon elämäntilanteiden moninaisuus ja niiden muutokset sekä siirtymät etuudelta toiselle.”*
- Ehdotus koskee komitean hyväksymän kannanoton kohtaa, jossa käsitellään toimeentulotukea perusturvan täydentäjänä sekä toimeentulotukea perusturvan sijasta.
 - Toimeentulotuen tarve aiheutuu siitä, että käytettävissä olevat tulot eivät riitä henkilön välttämättömiksi arvioitujen menojen kattamiseen.
 - Toimeentulotuesta on tullut pitkäkestoinen muiden etuuksien täydentäjä monelle kotitaloudelle ja toisaalta, jos ensisijaisten etuuksien ehdot eivät täyty, henkilö usein siirtyy toimeentulotuella ns. tulottomana. Toimeentulotuen tarkoitus on kuitenkin olla viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä.
- Komitean linjauksena oli odottaa toimeentulotuki uudistuksen valmistumista ennen toimeentulotuen uudistamista koskevia muutosehdotuksia. Hallituksen esitys toimeentulotukilain uudistamiseksi on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä.

Ehdotukset (1/2)

1. Perusturvan ja toimeentulotuen päällekkäisyyden tarkoituksenmukaisuuden arviointia jatketaan

Toimeentulotuen roolia säännönmukaisesti perusturvaa täydentävänä tuen muotona tulisi pyrkiä kaventamaan.

- Taustalla vaikuttaviin isoihin ongelmiin pitkäaikaistyöttömyydestä ja kohtuuhintaisen asumisen vähäisyydestä on pyrittävä edelleen määrätietoisesti löytämään ratkaisuja.
- Toteutetaan laaja toimeentulotuen ja perusturvan keskinäissuhteiden ja pitkäaikaisen toimeentulotuen saannin taustatekijöiden arviointitutkimus mahdollisten uudistamiskohteiden löytämiseksi.

Ehdotukset (2/2)

2. Toimeentulotukea pitkään ilman ensisijaisia etuuksia saavien ohjautumista palvelutarpeen arviointiin ja palveluihin tehostetaan

Toimeentulotuen pitkäaikaisen käytön vähentämiseen liittyy tarve saada kaikki osalliseksi yhteiskuntaan, kukin oman kykynsä mukaan. Tavoitteena on, että jokaiselle tulottomalle toimeentulotuen saajalle pyritään löytämään hänen tilannettaan kohentavat palvelut ja etuudet.

- Tavoitteen edistämiseksi on syytä seurata, miten toimeentulotukilakiin esitetyt vuoden 2023 alusta voimaan tulevat muutokset sekä hyvinvointialueiden aloittaminen tiivistävät Kelan ja sosiaalihuollon yhteistyötä asiakkaiden tilanteiden selvittämiseksi.
- Hyvinvointialueiden toimeenpanon ohjauksessa arvioidaan, voidaanko palvelujen tarjoamista toimeentulotuen saajille edelleen tehostaa tulevien hyvinvointialueiden monialaisena työnä. Palveluihin ohjaamisen tehostamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että palveluita on tarjolla tarvetta vastaavasti. Palveluiden tarjonnan lisäämisen kustannus- ja henkilöstövaikutukset ovat keskeinen arvioinnin kohde.
- Kelan ja sosiaalihuollon väliseen palveluohjaukseen sekä sosiaalihuollon palveluihin liittyvää tilasto- ja tutkimustietopohjan vahvistamista on määrätietoisesti jatkettava, jotta palveluita voitaisiin kehittää tarkoituksenmukaiseen suuntaan.

Kansanedustajien puheenvuorot (5/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KESKUSTELU (5/5)

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Muut asiat

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sosiaaliturvakomitean työsuunnitelma 22/23

Komitean kokoukset:

LINJAAVA
KOKOUS

28.10.2022 Kansanedustaja-
jäsenten kokous

21.11.2022 Kansanedustaja-
jäsenten kokous

16.12.2022 Kansanedustaja-
jäsenten kokous

16.1.2023 Kansanedustaja-
jäsenten kokous

Välimietintö

Komitean
välimietinnön
julkaisu 3/23

Sosiaaliturvauudistus

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kokouksen päätös ja palaute kokouksen onnistumisesta

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET